

NR. INVENTAR: 3

INSTITUTUL DE INVESTIGARE A CRIMELOR COMUNISMULUI ȘI MEMORIA EXILULUI
ROMÂNESC

COMPARTIMENT BIBLIOTECĂ-ARHIVĂ

FOND: TEODOR LAURENȚIU POPESCU

INVENTAR

1593-1998

62 u.a.

PREFAȚĂ

Teodor Laurențiu Popescu, este un istoric și cercetător, specializat în istorie modernă, director în anul 2009 al Editurii SILEX, precum și fost colaborator al Institutului Național pentru Memoria Exilului Românesc (I.N.M.E.R.). A contribuit la publicarea cărții de către Mircea Răceanu - *Istoria clauzei națiunii celei mai favorizate în relațiile româno-americe*, acesta mulțumindu-i, în deschiderea cărții, pentru sprijinul oferit în realizarea proiectului prin punerea la dispoziție a unui bogat material documentar.

Fondul arhivistic Teodor Laurențiu Popescu, prin datele înscrise în prezentul inventar, oferă informații referitoare la activitatea creatorului de fond ca istoric, prin studierea materialelor documentare prezente în depozitele de arhivă ale unor instituții de prestigiu, care au în administrare fonduri esențiale pentru cunoașterea evenimentelor, culgerii de date cu privire la anumite aspecte de ordin politic, militar, economic și social precum: Arhivele Naționale ale României, Ministerul Afacerilor Externe, Academia Română dar și de la arhive din străinătate.

Unitățile arhivistice cuprinse în fondul documentar sunt formate, în principal, din copii de pe documentele de la deținătorii de documente menționați anterior, necesare în activitatea științifică de valorificare a informațiilor cuprinse în documente pentru elaborarea de lucrări, proiecte, comunicări de către T.L. Popescu. Genurile de documente de pe care au fost făcute copiile ce alcătuiesc fondul arhivistic, sunt regulamente, protocoale, procese-verbale, rapoarte, memorii, note, planuri, tabele, jurnale, extrase din ziare, corespondență.

De asemenea, întâlnim și copii de pe documente medievale din fondul personal I.C. Brătianu, respectiv hrisoave domnești din timpul domniei lui Mihai Viteazul, aflate în legătură cu proprietățile familiei, copii de pe documentele de la Arhivele Naționale și Academia Română referitoare la organizarea armatei în timpul domniei lui A.I. Cuza, copii de pe documente referitoare la independența de stat a României, corespondență a Ministerului de Afaceri Străine cu legațiile din Europa și America, documente referitoare la situația din Transilvania înainte de Marea Unire în timpul dualismului austro-ungar, însemnări din jurnalul lui Nicolae N. Filodor, ministru plenipotențiar la Atena, referitoare la perioada de neutralitate a României în Primul Război Mondial dar și despre intrarea în război de partea Antantei. Tot aici găsim și unele documente originale, reprezentând scrisori ale creatorului de fond adresate unor profesori din

Washington precum și unele numere ale ziarelor „Lumea noastră” sau „Lumea liberă” sau ale publicației RFE/RL Daily Report a Institutului de Cercetare al Radio Free Europe-Radio Liberty. Mai mult, se găsesc și 9 role cu microfilme care cuprind rapoarte, note, telegrame, analize făcute de personalul diplomatic american aflat la București.

Documentele aflate în posesia IICCMER, donate de către creatorul fondului, au fost preluate fără instrumente de evidență, inventariate într-o primă fază în anul 2009, dar a fost necesară desfacerea unităților arhivistice și prelucrarea arhivistică a fondului documentar, în conformitate cu prevederile legale ale legislației arhivistice aflate în vigoare. Criteriul de ordonare adoptat și aplicat pentru documentele incluse în fond este structural-cronologic iar în cadrul dosarului s-a efectuat o ordonare cronologică, începând de la cea mai veche dată până la cea mai nouă, respectând formula standard „an, lună, zi” iar cota arhivistică este formată din nr. crt. din inventarul fondului.

Operațiunea de inventariere a documentelor a fost efectuată în conformitate cu *Instrucțiunile privind activitatea de arhivă la creatorii și deținătorii de documente* aflate în vigoare. Această operațiune a fost necesară deoarece informațiile trebuiau corectate, completate, redactate și tehnoredactate în vederea întocmirii corecte a inventarului arhivistic.

Fondul Teodor Laurențiu Popescu cuprinde copii de pe documente din perioada 1593-1998, grupate în 62 u.a., în cantitate totală de 1,55 m.l., existând documente în proporție de 90% sub formă de copii. Acestea sunt în paleografia slavă, chirilică și în limbile franceză, engleză, germană, maghiară și română, fiind dat spre cercetare științifică la sala de studiu.

Bibliografie:

Răceanu, Mircea, *Istoria clauzei națiunii celei mai favorizate în relațiile româno-americane*, I.N.M.E.R., București, 2009.

05.11.2014

Expert

Simona-Adriana Păunescu

Nr. crt.	Nr. vechi al u.a.	Conținutul unității arhivistice	Datele extreme	Numărul filelor	Observații
1	2	3	4	5	6
1		Hrisoave domnești prin care se întărește lui Neagu, viitor comis, o ocină în OGREZENI (Ogrăzeani) și lui Radu din Poenărei o ocină în Brătienii de Jos (Brătiani de Jos) din județul Argeș, extrase din fondul personal I.C. Brătianu. Copii; paleografie slavă, chirilică.	1593; 1618; 1843; 1848; 1853	23	
2		Corespondență între I.C. Brătianu și Ion Ghica; nr. 1/12 mai 1848 al gazetei „Organu Național”, extras din Monitorul Român din 18 august 1848. Copii; lb. chirilică, română, franceză, germană.	1841; 1848	66	
3		Însemnări din jurnalul lui I.C. Brătianu despre domnia lui A.I. Cuza și venirea pe tron a unui principe strain; scrisoare a lui Take Ionescu către părinții săi, Copii; lb. română, franceză.	1864; 1869; 1877	58	
4	7, 8	Note ale lui Mihail Kogălniceanu, Ministrul Afacerilor Străine, prezentate la Congresul de la Berlin, referitoare la recunoașterea independenței României și delimitarea granițelor cu Bulgaria și Rusia țaristă. Copii; lb. română, franceză.	1878	88	
5		Corespondență a Ministerului Afacerilor Străine cu diferite legații din Viena, Sofia, precum	1886-1903; 1911	139	

Nr. crt.	Nr. vechi al u.a.	Conținutul unității arhivistice	Datele extreme	Numărul filelor	Observații
1	2	3	4	5	6
6	9	<p>și cu legații ale altor state aflate la București privind aspecte politice și economice. Copii; lb. română, franceză, maghiară.</p> <p>Corespondență între I.I.C. Brătianu, președintele Consiliului de Miniștri, și generalul Constantin Coandă referitoare la probleme de ordin militar și social, în contextul Primului Război Mondial. Copii; lb. română, franceză.</p>	1917-1918	84	
7	9	<p>Note luate în timpul adunărilor bisericești din Lugoj referitoare la probleme locale de natură confesională, socială și organizatorică. Copii.</p>	1816-1862	50	
8		<p>Rapoarte către Ministerul de Interne de la Viena referitoare la evenimentele din anul 1848 din Transilvania precum și la situația internă după înăbușirea Revoluției; articole despre ordinele contelui Apponyi de a forma o zonă culturală la graniță, interviu luat lui Vasile Goldiș de redacția ziarului „Unirea”. Copii.</p>	1849-1859; 1866; 1883; 1917; 1920; 1924.	214	
9		<p>Cereri, corespondență, extrase din ziare referitoare la revendicări sociale ale românilor din Transilvania, afirmarea ideii de unitate națională. Copii; lb. română, maghiară.</p>	1849-1863	65	

Nr. crt.	Nr. vechi al u.a.	Conținutul unității arhivistice	Datele extreme	Numărul filelor	Observații
1	2	3	4	5	6
10		Memoriul lui Alexandru Papiu Ilarian adresat domnitorului A.I. Cuza referitor la necesitatea unirii Transilvaniei cu Principatele Unite. Copie.	1860	14	
11		Protocoale, tabele, extrase referitoare la acțiunile din județul Arad. Copii.	1863-1869	43	
12	3	Regulament, protocoale procese-verbale, rapoarte, note, corespondență ale „Asociației naționale arădane pentru cultura poporului român” privind înființarea, contribuțiile financiare ale membrilor și cele venite din exterior precum și activitatea acesteia. Vol. I. Copii.	4 sept. 1861- 27 ian. 1864	147	
13	3	Regulament, protocoale procese-verbale, rapoarte, note, corespondență ale „Asociației naționale arădane pentru cultura poporului român” privind înființarea, contribuțiile financiare ale membrilor și cele venite din exterior precum și activitatea acesteia. Vol. II. Copii.	7 feb. – 27 dec. 1866	117	
14	3	Regulament, protocoale procese-verbale, rapoarte, note, corespondență ale „Asociației naționale arădane pentru cultura poporului român” privind înființarea, contribuțiile financiare ale membrilor și cele venite din exterior precum și	21 dec. 1867 – 2 mai 1881	136	

Nr. crt.	Nr. vechi al u.a.	Conținutul unității arhivistice	Datele extreme	Numărul filelor	Observații
1	2	3	4	5	6
15		<p>activitatea acesteia. Vol. III. Copii.</p> <p>Rapoarte, tabele, contracte, corespondență referitoare la organizare, infanterie, situația numerică a armatei în perioada Principatelor Unite, extrase din documentele aflate la Academia Română. Vol I. Copii; lb. română, franceză, paleografie chirilică.</p>	1859-1861	147	
16		<p>Rapoarte, tabele, contracte, corespondență referitoare la organizare, infanterie, situația numerică a armatei în perioada Principatelor Unite, extrase din documentele aflate la Academia Română. Vol II. Copii; lb. română, franceză.</p>	1862-1863	100	
17		<p>Rapoarte, tabele, contracte, corespondență referitoare la organizare, infanterie, situația numerică a armatei în perioada Principatelor Unite, extrase din documentele aflate la Academia Română. Vol III. Copii; lb. română, franceză</p>	1863-1865	103	
18	2; 4	<p>Ordine, rapoarte, planuri, jurnale, tabele, corespondență referitoare la organizarea, instrucția, educația, aprovizionarea cu armament a armatei, situația ofițerilor străini în armata română în timpul Principatelor Unite, extrase din documentele de la Arhivele Naționale. Vol. I. Copii; paleografie chirilică,</p>	martie 1859 – sept. 1859	95	

Nr. crt.	Nr. vechi al u.a.	Conținutul unității arhivistice	Datele extreme	Numărul filelor	Observații
1	2	3	4	5	6
19	2; 4	lb. română. Ordine, rapoarte, planuri, jurnale, tabele, corespondență referitoare la organizarea, instrucția, educația, aprovizionarea cu armament a armatei, situația ofițerilor străini în armata română în timpul Principatelor Unite, extrase din documentele de la Arhivele Naționale. Vol. II. Copii; paleografie chirilică, lb. română.	sept. 1859 – sept. 1860	135	
20	2; 4	Ordine, rapoarte, planuri, jurnale, tabele, corespondență referitoare la organizarea, instrucția, educația, aprovizionarea cu armament a armatei, situația ofițerilor străini în armata română în timpul Principatelor Unite, extrase din documentele de la Arhivele Naționale. Vol. III. Copii; paleografie chirilică, lb. română.	sept. 1860 – sept. 1862	110	
21	2; 4	Ordine, rapoarte, planuri, jurnale, tabele, corespondență referitoare la organizarea, instrucția, educația, aprovizionarea cu armament a armatei, situația ofițerilor străini în armata română în timpul Principatelor Unite, extrase din documentele de la Arhivele Naționale. Vol. IV. Copii.	1862 – ian. 1863	100	
22	2; 4	Ordine, rapoarte, planuri, jurnale, tabele, corespondență	ian. - dec. 1863	84	

Nr. crt.	Nr. vechi al u.a.	Conținutul unității arhivistice	Datele extreme	Numărul fișelor	Observații
1	2	3	4	5	6
23	2; 4	referitoare la organizarea, instrucția, educația, aprovizionarea cu armament a armatei, situația ofițerilor străini în armata română în timpul Principatelor Unite, extrase din documentele de la Arhivele Naționale. Vol. V. Copii. Ordine, rapoarte, planuri, jurnale, tabele, corespondență referitoare la organizarea, instrucția, educația, aprovizionarea cu armament a armatei, situația ofițerilor străini în armata română în timpul Principatelor Unite, extrase din documentele de la Arhivele Naționale. Vol. VI. Copii.	1864 - feb. 1866	79	
24	8	Procese-verbale, rapoarte, note, corespondență între Ministerul Afacerilor Străine din România și agenți diplomatici din Rusia, referitoare la executarea clauzelor Tratatului de la Berlin; rapoarte ale lui Hoyos, consulul austro-ungar la București, cu privire la delimitarea granițelor Basarabiei și recunoașterea independenței României. Copii; lb. română, franceză.	16 iunie 1877- 16 ian. 1879	102	
25	8	Corespondență a Ministerului Afacerilor Străine din România; rapoarte ale lui Hoyos, consulul austro-ungar la București, către Andrassy, ministrul de Externe al Austro-Ungariei, cu privire la situația internă și recunoașterea	21 ian. 1879 – 7 feb. 1880	141	

Nr. crt.	Nr. vechi al u.a.	Conținutul unității arhivistice	Datele extreme	Numărul filelor	Observații
1	2	3	4	5	6
26	8	<p>independenței României. Copii; lb. română, franceză, germană.</p> <p>Rapoarte ale lui Hoyos, consulul austro-ungar la București, către Haymerle, ministrul de Externe al Austro-Ungariei, cu privire la recunoașterea independenței României. Copii; lb. română, franceză.</p>	1879 – feb. 1880	113	
27		<p>Rapoarte ale lui Hoyos, consulul austro-ungar la București, către Haymerle, ministrul de Externe al Austro-Ungariei, circulară a Ministerului Afacerilor Străine din România cu privire la delimitarea dintre Bulgaria și Dobrogea; telegrame ale lui Kálnoky, ministrul de Externe al Austro-Ungariei, către Mayr cu privire la diferite probleme interne din România. Copii; lb. română, franceză, germană.</p>	feb. 1880 - iulie 1883	101	
28		<p>Rapoarte, corespondență ale lui Alexandru Beldiman, ministrul plenipotențiar al României la Berlin, cu regele Carol I cu privire la atitudinea față de cele două războaie balcanice; memoriu al Guvernului României asupra diferendului româno-bulgar; protocol anexat la art. II al Tratatului de Pace de la București referitor la delimitarea frontierei româno-bulgare.</p>	9 oct. 1912 – 10 aug. 1915	136	

Nr. crt.	Nr. vechi al u.a.	Conținutul unității arhivistice	Datele extreme	Numărul filelor	Observații
1	2	3	4	5	6
29	5	Copii; lb. română, franceză. Memoriu întocmit de M. Besson, colonel de Stat Major, asupra reabilitării, remunerării serviciului voluntar și retragerea ofițerilor, subofițerilor și soldaților. Copii; lb. franceză.	f.d.	125	
30		Extrase din jurnalele lui Nicolae N. Filodor, ministru plenipotențiar la Atena, referitoare la perioada de neutralitate a României în Primul Război Mondial dar și despre intrarea în război de partea Antantei. Vol. I. Copii.	1914-1915	109	
31		Extrase din jurnalele lui Nicolae N. Filodor, ministru plenipotențiar la Atena, referitoare la perioada de neutralitate a României în Primul Război Mondial dar și despre intrarea în război de partea Antantei. Vol. II. Copii.	1914-1916	111	
32		Extrase din jurnalele lui Nicolae N. Filodor, ministru plenipotențiar la Atena, referitoare la perioada de neutralitate a României în Primul Război Mondial dar și despre intrarea în război de partea Antantei. Vol. III. Copii.	1914-1917	141	
33		Extrase din jurnalele lui Nicolae N. Filodor, ministru	1915-1916	95	

Nr. crt.	Nr. vechi al u.a.	Conținutul unității arhivistice	Datele extreme	Numărul fișelor	Observații
1	2	3	4	5	6
34		plenipotențiar la Atena, referitoare la perioada de neutralitate a României în Primul Război Mondial dar și despre intrarea în război de partea Antantei. Vol. IV. Extrase din jurnalele lui Nicolae N. Filodor, ministru plenipotențiar la Atena, referitoare la perioada de neutralitate a României în Primul Război Mondial dar și despre intrarea în război de partea Antantei. Vol. V. Copii.	1915-1916	51	
35		Scrisoare a lui Ghibu către Pompiliu Nistor la Odesa prin care îl informează despre activitatea unionistă din Transilvania. Copie.	29 nov. 1915	6	
36	10	Ordine, protocoale, contracte emise de Ministerul de Interne Maghiar; corespondență între comitele principal al Comitatului Alba și Secretarul de Război. Copii; lb. maghiară.	1894; 1902; 1911; 1914	81	
37	10	Corespondență de la Comandamentul Regesc Maghiar și Ministerul de Interne Maghiar în legătură cu problemele despre minorități; adresă a secretarului soldaților români din Alba Iulia către Ministerul Republicii Ungare. Copii; lb. maghiară.	1917-1918	88	

Nr. crt.	Nr. vechi al u.a.	Conținutul unității arhivistice	Datele extreme	Numărul filelor	Observații
1	2	3	4	5	6
38		Extrase din ziarul din Arad („Aradi Hirlap”); rezoluția luată la 1 dec. 1918 la Alba Iulia. Copii; lb. română, franceză, maghiară.	1918	27	
39	7	Hotărâri, credenționale privind desemnarea delegaților la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia la 18 nov. – 1 dec. 1918. Vol. I. Copii.	1918	100	
40	7	Hotărâri, credenționale privind desemnarea delegaților la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia la 18 nov. – 1 dec. 1918. Vol. II. Copii.	1918	77	
41	7	Hotărâri, credenționale privind desemnarea delegaților la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia la 18 nov. – 1 dec. 1918. Vol. III. Copii.	1918	40	
42	6	Transcrieri de pe documentele deținute de Institutul Hoover referitoare la popoarele maghiar, român și german precum și informații despre poziția marilor puteri față de România în timpul Tratatului de Pace de la Paris din 1919. Originale, copii.	1903-1919; 1941	39	
43	6	Correspondență între Legațiunea Română la Washington și Curtea Regală referitoare la strângerea legăturilor, oferirea unui ajutor	1868; 1871; 1902; 1908; 1917-1919	122	

Nr. crt.	Nr. vechi al u.a.	Conținutul unității arhivistice	Datele extreme	Numărul filelor	Observații
1	2	3	4	5	6
44	6	<p>financiar în urma Primului Război Mondial. Copii; lb. română, engleză, franceză.</p> <p>Rapoarte, memorii și corespondență ale lui Anton Bibescu, ministru plenipotențiar în SUA, referitoare la situația românilor din America de Nord, serviciul consular și datoriile României către SUA. Copii; lb. română, engleză, franceză.</p>	1920-1925	94	
45	6	<p>Adrese, corespondență între Casa Regală și Legațiunile din Europa și America cu privire la activitatea desfășurată în plan politic internațional. Vol. I. Copii; lb. română, engleză, germană.</p>	iulie 1925 – dec. 1930	99	
46	6	<p>Adrese, corespondență între Casa Regală și Legațiunile din Europa și America cu privire la activitatea desfășurată în plan politic internațional. Vol. II. Copii; lb. română, engleză, franceză.</p>	28 oct. 1931 – 6 aprilie 1938	76	
47	6	<p>Adrese, corespondență între Casa Regală și Legațiunile din Europa și America cu privire la activitatea desfășurată în plan politic internațional. Vol. III. Copii; lb. română, engleză.</p>	aprilie 1938 - 1940	50	
48		<p>Rapoarte, corespondență ale Legației Germane la București din arhiva din Mainz, referitoare la relațiile politice ale României</p>	1934-1939	90	

Nr. crt.	Nr. vechi al u.a.	Conținutul unității arhivistice	Datele extreme	Numărul filelor	Observații
1	2	3	4	5	6
49		<p>Cu Franța, Cehoslovacia, Germania; raport de la un colaborator confidențial existent în arhiva politică a Ministerului de Externe. Copii.</p> <p>Însemnări referitoare la participarea lui Carol Davila, ministru plenipotențiar al României la Washington la Conferința Națională de la Cleveland. Original; lb. română, engleză.</p>	1941	4	
50		<p>Corespondență a lui Teodor Popescu cu profesori din Washington în urma schimbării domiciliului după obținerea unei burse la Institutul pentru Studii Sino-Sovietice („Institute for Sino-Soviet Studies”). Originale; lb. română, engleză</p>	1990	9	
51		<p>Extrase din publicații, broșuri de la institute din SUA referitoare la imigrația în America de Nord; lucrare a lui George Ross despre România postdecembristă. Copii; lb. română, engleză.</p>	1974; 1976; 1982; 1984; 1990	53	
52		<p>Extrase din opere ale autorilor străini precum Barbara Jelavich, William Gordon East, Keith Hitchins dar și din ale lui A. Popovici sau Lucian Boia despre poporul român sau despre imigranții români în America. Copii; lb. română, engleză.</p>		139	

Nr. crt.	Nr. vechi al u.a.	Conținutul unității arhivistice	Datele extreme	Numărul filelor	Observații
1	2	3	4	5	6
53	11	Extrase din lucrarea „The Papers of Woodrow Wilson” apărută sub egida Univerității Princeton. Vol. I. Copii; lb. engleză.	1978-1983	120	
54	11	Extrase din lucrarea „The Papers of Woodrow Wilson” apărută sub egida Univerității Princeton. Vol. II. Copii; lb. engleză.	1983-1984	104	
55	11	Publicația RFE/RL Daily Report a Institutului de Cercetare al Radio Free Europe-Radio Liberty. Vol. I. Copii; lb. engleză.	26 aprilie 1990 – 21 dec. 1990	191	
56	11	Publicația RFE/RL Daily Report a Institutului de Cercetare al Radio Free Europe-Radio Liberty. Vol. II. Copii; lb. engleză.	2 ian. 1991-15 feb. 1991	137	
57		Ziarul „Românul”. Copii; lb. chirilică, română.	2 iulie 1860- 26 nov. 1861	29	
58		Extrase din presa americană referitoare la situația internă din România postdecembristă. Copii; lb. engleză.	6 ian. 1990 - 5 sept. 1990	100	
59		Ziarul „Lumea noastră” nr. 86-87/iulie 1991, nr. 90/sept 1991, nr. 91/oct. 1991 Originale.	1991	10	
60		Ziarul „Lumea liberă” nr. 489/14 feb. 1998 Original.	1998	16	

Nr. crt.	Nr. vechi al u.a.	Conținutul unității arhivistice	Datele extreme	Numărul filelor	Observații
1	2	3	4	5	6
61		Inventar vechi al fondului „Teodor Laurențiu Popescu”. Original.	30 ian. 2009	5	
62	12	Role cu microfilme (9) care cuprind rapoarte, note, telegrame, analize făcute de personalul diplomatic american aflat la București însoțite de adresa către Ministerul de Externe al României prin care T.L. Popescu face o ofertă de vânzare precum și decizia de publicare a microfilmelor . Originale, copii; lb. română, engleză.	1918-1947; 29 aug. 1990	3	1198/1; 1198/2; 1198/3; 1198/4; 1198/22; 1198/23; 1198/24; 1198/25; 1198/36;